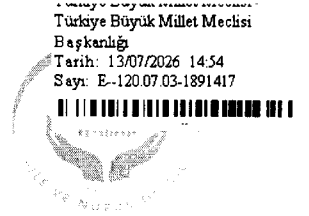

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-22000549

Konu : Soru Önergeleri (7/36973, 7/37150)

7/36973 6K 58
7/37150 6K 61

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 05.12.2025 tarihli ve 1752363 sayılı yazınız.
b) 09.12.2025 tarihli ve 1754503 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/36973 ve 7/37150 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/36973 Cevap Metni (2 Sayfa)
- 2 - 7/37150 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 6601367B-3ED9-4309-99C7-D0C0E420EB7B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

**Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN'a Ait 7/36973 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımız sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir.

Ayrıca hanelerde çocukların hayat standartlarını yükseltmek ve gelişimlerini desteklemek amacıyla yapılan eğitim yardımları sosyal yardım harcamalarımızın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Bakanlığımızca çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi yoluyla çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED) verilmektedir. SED Hizmeti bir sosyal yardım değil, sosyal hizmet modelidir. Ailelerin ekonomik olarak güçlendirilmesinin yanı sıra psikososyal açıdan desteklenmesini temel alır.

Bununla birlikte hizmetten yararlanan ailelerden istihdama katılabilecek durumda olanların İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek sahibi olmalarına çalışılmaktadır.

SED hizmetinin en önemli bileşeni alanda çalışan meslek elemanları tarafından ailenin ihtiyaç duyduğu konularda psikososyal müdahale bileşenidir.

Yapılan inceleme ve değerlendirme sürecinde aile içinde sorunların çözülmesi, ailenin ve çocuğun çevreye uyumu, çocuğun okula uyumu ve eğitime devamı, risk durumundaki kişilere psikososyal destek sağlanması, ailelerin ebeveynlik becerilerinin artırılması vb. konularında mesleki müdahalede bulunmaktadır.

Ayrıca SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak, fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla 2017 yılında başlatılan “*SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi*” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağındaki bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır.

Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Ayrıca ihtiyaç duyulan vakalarda 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereği danışmanlık, eğitim ve sağlık tedbiri alınabilmektedir.

SED Hizmetine ihtiyaç duyan hanelere yönelik olarak uygun bulunması halinde Aile ve Sosyal Hizmet Bakanlığı tarafından yürütülen diğer çocuk odaklı sosyal ve finansal destek programları da uygulanabilmektedir. (Doğum ve Çoklu Doğum Yardımı, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Öğle Yemeği Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Şartlı Sağlık Yardımları (Sağlık ve Gebelik), Ücretsiz Ders Kitabı, Şartlı Eğitim Yardımları, Yabancılarla Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı (YŞEY), Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması, Kur'an Kursu Destek Programı, Eğitim Yardımları Kapsamında Ulaşım Giderlerinin Karşılanmasına Yönelik Yardımlar, Öğrenci Barınma-Taşıma-Yemek Yardımı, Genel Sağlık Sigortası Prim Ödemeleri, Eğitim Materyali Yardımı)

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 17 nci maddesinde “... *Resmî, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Millî Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir.*”, 56 ncı maddesinde “*Eğitim ve öğretim hizmetinin, bu kanun hükümlerine göre Devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Millî Eğitim Bakanlığı sorumludur.*” hükümleri yer almaktadır.

Bununla birlikte Bakanlığımız denetimindeki gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait kreş ve gündüz bakımevleri ile çocuk kulüplerinin işleyişine ilişkin hususlar 30.04.2015 tarih 29342 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik” ile belirlenmiştir. Bu doğrultuda gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılmak istenen kuruluşların açılış-kapanış ve denetleme işlemleri İl Müdürlüklerimizce yapılmaktadır.

Bahse konu Yönetmeliğin ‘Çocuklara yönelik eğitim programı’ başlıklı 36 ncı maddesinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan programların uygulandığı ve ‘Denetim’ başlıklı 51 inci maddesinde ise eğitim programları uygulanmasının Millî Eğitim Bakanlığı tarafından denetlendiği açıkça belirtilmektedir.

Bu çerçevede, erken çocukluk dönemine yönelik eğitim programlarının içeriği, dili ve pedagojik standartları Millî Eğitim Bakanlığının yetki ve sorumluluğunda yürütülmekte olup Bakanlığımızca sunulan hizmetler çocukların bakım, korunma, psikososyal gelişimlerinin desteklenmesi ve ailelere yönelik sosyal hizmet modelleri kapsamında ele alınmaktadır. Yerel yönetimlerle yürütülebilecek çalışmalar ilgili mevzuat çerçevesinde, görev ve yetki sınırları gözetilerek ve ilgili kurumlarla koordinasyon içerisinde değerlendirilmektedir.

Öte yandan, Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Öte yandan çocuklu hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Bakanlığımızca çocuk koruma politikalarına yönelik ayrılan ödenekler Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Kesip Hesap Kanununda ayrıntılı olarak yer almaktadır.